

Brusel 26. listopadu 2015
(OR. en)

14459/15

ENER 403
CLIMA 139

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Datum:	26. listopadu 2015
Příjemce:	Delegace
Č. předchozího dokumentu:	13818/15 + COR 1
Předmět:	Systém správy energetické unie – Závěry Rady (26. listopadu 2015)

Delegace naleznou v příloze závěry Rady o systému správy energetické unie, které byly přijaty na 3429. zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) konaném dne 26. listopadu 2015.

ZÁVĚRY RADY O SYSTÉMU SPRÁVY ENERGETICKÉ UNIE

RADA EVROPSKÉ UNIE,

PŘIPOMÍNÁJÍC:

- příslušné články SEU, mimo jiné čl. 14 odst. 1 a čl. 16 odst. 1, které definují společnou legislativní funkci Evropského parlamentu a Rady, a čl. 17 odst. 2, který Komisi uděluje pravomoc legislativní iniciativy, a příslušné články SFEU, a to aniž jsou dotčeny články 191 a 192, zejména článek 194, v němž jsou stanoveny cíle energetické politiky a je v něm uvedeno, že „v rámci vytváření a fungování vnitřního trhu a s přihlédnutím k potřebě chránit a zlepšovat životní prostředí má politika Unie v oblasti energetiky v duchu solidarity mezi členskými státy za cíl: a) zajistit fungování trhu s energií; b) zajistit bezpečnost dodávek energie v Unii; c) podporovat energetickou účinnost a úspory energie, jakož i rozvoj nových a obnovitelných zdrojů energie; a d) podporovat propojení energetických sítí (...)“ a že „Evropský parlament a Rada přijmou řádným legislativním postupem opatření nezbytná pro dosažení cílů (...)“ a rovněž že „tato opatření se nedotýkají práva členského státu stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií, aniž je dotčen čl. 192 odst. 2 písm. c). (...)“;

- závěry ze zasedání Evropské rady ve dnech 23. a 24. října 2014, v nichž se Evropská rada dohodla na rámci politiky v oblasti klimatu a energetiky do roku 2030, včetně cílů na úrovni EU, a dále mimo jiné i na tom, že pro podíl energie z obnovitelných zdrojů spotřebovávané v EU v roce 2030 je stanoven cíl EU ve výši nejméně 27 %. Tento cíl bude na úrovni EU závazný. Bude dosažen na základě příspěvků členských států určených potřebou splnit tento cíl EU společně, přičemž se členským státům nebrání, aby si stanovily vlastní ambicióznější vnitrostátní cíle a podporovaly je v souladu s pokyny pro státní podporu a při zohlednění stupně své integrace v rámci vnitřního trhu s energií. Integrace narůstajících množství nepravidelných dodávek energie z obnovitelných zdrojů vyžaduje propojenější vnitřní trh s energií a vhodné záložní systémy, jejichž koordinace by měla podle potřeby probíhat na regionální úrovni. (...) Při plnění těchto cílů¹ bude plně respektována svoboda členských států stanovit si vlastní skladbu zdrojů energie. Cíle nebudou převedeny do podoby vnitrostátních závazných cílů. Dále se Evropská rada dohodla, že jako příspěvek k zajištění toho, aby EU splnila cíle své energetické politiky, bude vytvořen spolehlivý a transparentní systém správy, který nebude obnášet žádnou zbytečnou administrativní zátěž a který členským státům zaručí nezbytnou flexibilitu a bude plně respektovat jejich svobodu stanovit si skladbu zdrojů energie. Tento systém správy bude vycházet ze stávajících základních prvků, jako jsou vnitrostátní programy v oblasti klimatu a vnitrostátní plány pro obnovitelné zdroje energie a energetickou účinnost. Systémy plánování a podávání zpráv, které fungují nezávisle na sobě, budou zefektivněny a sloučeny; uvedený systém posílí postavení a práva spotřebitelů, transparentnost a předvídatelnost pro investory mimo jiné prostřednictvím systematického monitorování klíčových ukazatelů cenově dostupného, bezpečného, konkurenceschopného, zabezpečeného a udržitelného energetického systému; usnadní koordinaci vnitrostátních energetických politik a podpoří regionální spolupráci mezi členskými státy; Evropská rada dále připomněla svůj cíl vybudovat energetickou unii zaměřenou na zajištění cenově dostupné, zabezpečené a udržitelné energie, jak je uvedeno v její strategické agendě;

¹ Poznámka: „tyto cíle“ a „cíle“ v následující větě odkazují *jak* na cíl EU ve výši nejméně 27 % energie z obnovitelných zdrojů, *tak i* na orientační cíl zvýšení energetické účinnosti ve výši 27 % stanovený na úrovni EU (jak je uveden v předchozích pododstavcích bodu I.3 citovaných závěrů Evropské rady).

- závěry ze zasedání Evropské rady ve dnech 19. a 20. března 2015, v nichž bylo konstatováno, že EU je odhodlána budovat energetickou unii zahrnující politiku v oblasti klimatu zaměřenou do budoucnosti, a to na základě rámcové strategie Komise, jejíchž pět rozměrů je úzce propojených a vzájemně se posilujících (bezpečnost dodávek energie, solidarita a důvěra; plně integrovaný evropský trh s energií; energetická účinnost přispívající ke zmírnění poptávky; dekarbonizace hospodářství a výzkum, inovace a konkurenceschopnost). Orgány EU a členské státy budou pokračovat v práci a Rada do prosince předloží Evropské radě zprávu. Evropská rada bude i nadále poskytovat pokyny. Evropská rada zdůraznila význam všech rozměrů energetické unie, přičemž se zaměřila na některé aspekty a vyzvala mimo jiné k: přezkumu a rozvíjení právních předpisů týkajících se snížení emisí, energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů s cílem podpořit splnění cílů dohodnutých pro rok 2030; vypracování spolehlivého a transparentního systému správy;
- závěry ze zasedání Rady pro dopravu, telekomunikace a energetiku (energetika) dne 8. června 2015 o provádění energetické unie: zlepšení postavení spotřebitelů a přilákání investic do odvětví energetiky, v nichž vyzvala Komisi, aby urychleně předložila iniciativy týkající se systému správy energetické unie, které by jakožto první krok k vytvoření systému správy měly být co nejdříve vypracovány a potvrzeny;

BEROUC NA VĚDOMÍ:

- sdělení Komise ze dne 18. listopadu 2015 o stavu energetické unie, které obsahuje pokyny pro členské státy týkající se vnitrostátních plánů pro oblast energetiky a klimatu, jakož i první zprávu o klíčových ukazatelích;

JSOUC SI VĚDOMA:

- zásadního významu, který pro provádění strategie energetické unie má spolehlivý a transparentní systém správy energetické unie s jasně vymezeným procesem dlouhodobého plánování a monitorování politiky;
- nezbytnosti provádět měření pokroku při budování energetické unie na základě srovnatelných, relevantních, koherentních a spolehlivých údajů a informací a nezbytnosti zjednodušit povinnosti členských států týkající se plánování a podávání zpráv ohledně politik Unie v oblasti klimatu a energetiky;

UZNÁVAJÍC, ŽE:

1. Systém správy energetické unie bude jedním ze základních nástrojů pro účinné a účelné budování energetické unie a pro plnění jejích cílů; ZDŮRAZŇUJE tyto zásady pro systém správy energetické unie:
 - 1.1 Do systému správy bude integrováno strategické plánování a podávání zpráv o provádění politik v oblasti klimatu a energetiky a uvedený systém bude aktivně podporovat koordinaci mezi zainteresovanými stranami, které jsou za politiku v oblasti klimatu a energetiky odpovědné na unijní, regionální a vnitrostátní úrovni;

- 1.2 Systém správy bude vytvořen na základě stávajících prvků politiky v oblasti klimatu a energetiky a cílů dohodnutých pro rok 2030 a bude zahrnovat povinnosti týkající se plánování a podávání zpráv. Bude monitorovat společný pokrok EU při dosahování cílů EU v oblasti energetiky a klimatu a jejích obecných politických cílů napříč všemi pěti rozměry, a poskytne tak ucelený a transparentní přehled o stavu energetické unie;
- 1.3 Systém správy zefektivní a sloučí oddělené systémy plánování a podávání zpráv a zároveň zachová zavedenou úroveň obsahu a kvality údajů. Cílem je, aby podávání zpráv v systému správy snížilo administrativní zátěž spojenou s budoucími povinnostmi týkajícími se podávání zpráv a zjednodušilo je; povinnosti týkající se podávání zpráv by měly být zpravidla začleněny do procesu podávání zpráv;
- 1.4 Systém správy členskými státy poskytne dostatečnou pružnost pro volbu opatření na základě vnitrostátních specifik, rozhodnutí, okolností, technologického rozvoje a měnících se vnějších podmínek;
- 1.5 Systém správy bude spolehlivý. Prostřednictvím dlouhodobého plánování členských států napříč všemi pěti rozměry energetické unie posílí stabilitu a předvídatelnost investičního prostředí. Systém správy bude zohledňovat různorodou povahu a rozsah cílů v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030, jež jsou závazné, závazné pro EU nebo orientační, jakož i konkrétních cílů a obecnějších cílů politiky ve všech pěti rozměrech; v zájmu podpory splnění cílů dohodnutých pro rok 2030 jej bude doprovázet také přezkum a tvorba právních předpisů týkajících se snižování emisí, energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie;

- 1.6 Ukázalo se, že regionální spolupráce je klíčovým nástrojem pro dosahování pokroku, například pokroku při dotvoření řádně fungujícího vnitřního trhu s energií, rozvoji transevropské infrastruktury, nákladově efektivním dosahování cílů politiky v oblasti energetiky a klimatu, mimo jiné prostřednictvím navýšení kapacity vzájemného propojení, a při zvyšování bezpečnosti dodávek. Posílená regionální spolupráce a konzultace o otázkách tohoto druhu se proto ve vhodných případech stane průřezovým a důležitým aspektem budoucího systému správy energetické unie a je třeba k ní přispívat či ji podněcovat;
- 1.7 Dialog jakožto konkrétní vyjádření požadavku čl. 13 odst. 2 SEU o vzájemné loajální spolupráci plní při budování evropského projektu tradičně klíčovou úlohu. V systému správy energetické unie bude zastávat ústřední úlohu. Součástí návrhu a realizace správy energetické unie bude spolupráce a zajištění výměny informací prostřednictvím konstruktivního dialogu mezi členskými státy a Komisí. Realizace energetické správy také podpoří vnitrostátní konzultace s občanskou společností a zúčastněnými stranami a zajistí důvěru investorů, spotřebitelů a občanů.
2. S ohledem na tyto zásady STANOVÍ tyto základní prvky systému správy:
- národní plán pro oblast energetiky a klimatu (dále jen „národní plán“), který přijme každý členský stát a na nějž budou navazovat zprávy o pokroku při jeho provádění; oba tyto dokumenty budou vycházet ze standardizovaných vzorů;
 - konstruktivní dialogy mezi Komisí a členskými státy a
 - monitorování a hodnocení vycházející mimo jiné z klíčových ukazatelů;
- a UPŘESŇUJE, že:

- 2.1 První národní plán bude zahrnovat období let 2021 až 2030, začleňovat prvky energetiky a klimatu a měl by být ucelený a odrážet všech pět rozměrů energetické unie. Národní plán bude výstižným a synchronizovaným dokumentem strategického plánování na vysoké úrovni;
- 2.2 Národní plán bude:
- uvádět stav vnitrostátního energetického systému, vnitrostátní politiky v oblasti klimatu a vnitrostátního rámce politiky pro všech pět rozměrů energetické unie, včetně příslušných vnitrostátních specifik a problémů, jako je stupeň integrace v rámci vnitřního trhu;
 - při zaručení dostatečné pružnosti a práva každého členského státu zvolit si svou skladbu zdrojů energie zahrnovat plány politiky členského státu a cíle v oblasti klimatu a energetiky, jakož i cíle případně stanovené členskými státy s ohledem na různorodou povahu a rozsah určených cílů. Tímto způsobem přispějí plány k cílům politiky EU v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030. Budou také odrážet perspektivu, že k tomu, aby se nárůst globální teploty udržel pod hodnotou 2 °C, je v souladu se zjištěními IPCC nutno, aby celosvětové emise skleníkových plynů dosáhly vrcholu nejpozději do roku 2020, aby do roku 2050 byly ve srovnání s rokem 1990^[2] sníženy nejméně o 50 % a do roku 2100 se přiblížily nule, nebo byly nižší; a že všechny smluvní strany by měly ve druhé polovině tohoto století usilovat o změnu přístupu směřující k dlouhodobé vizi globální a udržitelné neutrality z hlediska klimatu a odolnosti vůči změně klimatu, což je v souladu s cílem Evropské unie v rámci nezbytného snížení emisí podle IPCC, které mají provést rozvinuté země jako skupina, jímž je snížit do roku 2050 emise o 80–95 % ve srovnání s hodnotami z roku 1990, jak bylo řádně zdůrazněno a připomenuto v závěrech Rady ze dne 18. září 2015;

^[2] Viz například dokument č. 14790/09 (bod 7) a dokument č. 14747/14 (bod 2).

- zahrnovat trajektorie pro dosažení závazných cílů v oblasti skleníkových plynů v souladu s příslušnými předpisy EU a uvádět realistické orientační trajektorie pro další cíle a cíle případně stanovené členskými státy s ohledem na různorodou povahu a rozsah určených cílů. V národních plánech bude zejména vymezen vnitrostátní příspěvek k dosažení cílů EU v oblasti energetické politiky a cílů EU v oblasti klimatu a energetiky pro rok 2030, včetně prognóz; národní plány budou vytvářeny v souladu se závěry Evropské rady z října roku 2014. Národní plány tak budou sloužit jako počáteční referenční bod pro monitorování pokroku při dosahování všech cílů EU v oblasti energetické politiky;
- uvádět opatření zaměřená na zvyšování bezpečnosti dodávek, jakož i opatření v zájmu zlepšení a posílení vnitřního trhu s energií;
- poskytovat náležitou míru údajů týkajících se klíčových ukazatelů;
- u příslušných aspektů začleňovat do procesu plánování a realizace regionální spolupráci a vymezovat regionální problémy; to by mělo zahrnovat výměny, konzultace nebo koordinaci týkající se návrhů národních plánů mezi sousedními členskými státy a výměnu zkušeností a osvědčených postupů v příslušných odvětvích energetiky;
- řešit součinnost s jinými příslušnými oblastmi politik a související potenciál;

2.3 Členské státy předloží Komisi každé dva roky zprávu o pokroku, přičemž zohlední cíl snížit administrativní zatížení a budou usilovat o soulad mezi lhůtami pro podávání zpráv na vnitrostátní, unijní a mezinárodní úrovni;

- 2.4 Standardizované vzory a klíčové ukazatele vyvine Komise v úzké spolupráci s členskými státy a budou podléhat jejich souhlasu; seznam klíčových ukazatelů by měl přispět k zajištění pokroku a rovnováhy z hlediska všech pěti rozměrů, včetně cílů EU dohodnutých v oblasti klimatu a energetiky, jakož i cílů EU v oblasti energetické politiky, s cílem zajistit cenově dostupný, bezpečný, konkurenceschopný, zabezpečený a udržitelný energetický systém v souladu se závěry Evropské rady z října roku 2014;
- 2.5 Monitorování klíčových ukazatelů na základě vnitrostátních údajů, jež se bude týkat pěti rozměrů, bude systematicky prováděno na úrovni EU. Klíčové ukazatele umožní provádět analýzy nebo úhrnné prognózy EU, jež umožní posuzovat budoucí pokrok při dosahování cílů politiky EU v oblasti klimatu a energetiky a dohodnutých cílů EU. Komise shrne a posoudí celkový pokrok na úrovni EU ve své výroční zprávě o stavu energetické unie;
- 2.6 Členské státy vypracují své národní plány obsahující všechny prvky uvedené v bodě 2.2. Mohou jim být adresována doporučení Komise nebo jim mohou sousední členské státy v rámci regionální spolupráce zaslat připomínky k příslušným otázkám; členské státy je mohou případně zvážit. Členské státy pak na základě toho předloží své finalizované národní plány Komisi;
- 2.7 Bez ohledu na přípravné činnosti uvedené v bodě 2.6 budou první národní plány finalizovány do konce roku 2019. Dvouletý cyklus přezkumu bude zahájen spolu s první zprávou členských států o pokroku, na niž naváže pravidelný dialog s Komisí věnovaný provádění a případné rozhodnutí o úpravě národního plánu příslušným členským státem. Každý přezkum zhodnotí dosažené výsledky;

- 2.8 Členské státy mohou případně rozhodnout o aktualizaci či přezkumu svého národního plánu vzhledem ke změnám vnitrostátních okolností, přitom je však třeba mít na paměti potřebu spolehlivé a transparentní správy;
- 2.9 Systém správy bude poskytovat včasné posouzení a prognózy týkající se plnění cílů energetické politiky EU a cílů dohodnutých v oblasti klimatu a energetiky. V důsledku toho bude možné přijmout včasné kroky při současném respektování povahy konkrétního cíle; tyto kroky by mohly spočívat ve zlepšení provádění stávajících politik a opatření, v jejich úpravě nebo v přijetí dalších politik a opatření. Pokud jde o závazný cíl EU v oblasti obnovitelných zdrojů energie, měly by být tyto kroky přijaty v případě, že v polovině 20. let tohoto století bude zjištěno nedostatečné provádění na základě národních plánů nebo přezkoumaných či aktualizovaných národních plánů; současně bude nutné zohlednit míru, do jaké členský stát ve svém plánu spolehlivě přispívá k tomuto cíli EU; při tom je třeba usilovat o splnění všech cílů v rámci pěti rozměrů;
- 2.10 Systém správy bude pružný, umožní členským státům zvolit si ve vztahu k cílům nákladově nejefektivnější politiky;
- 2.11 Příslušné fáze v rámci cyklu systému správy budou prezentovány Radě, která o nich bude jednat. Evropská rada bude i nadále poskytovat pokyny ohledně rozvoje energetické unie a systému správy, přičemž bude vycházet mimo jiné z výročních zpráv Komise o stavu energetické unie, jež budou předkládány evropským orgánům;

PŘIPOMÍNÁJÍC, že odolná energetická unie s progresivní politikou v oblasti změny klimatu je jednou z klíčových priorit Komise,

3. VYZÝVÁ Komisi, aby zajistila, že na tyto závěry urychleně navážou příslušné kroky, a přijala ve spolupráci s členskými státy mimo jiné:

3.1 Základ pro tyto zásadní prvky:

- naléhavě nutné vytvoření seznamu stávajících povinností týkajících se plánování a podávání zpráv a návrhů na jejich zefektivnění v zájmu snížení administrativní zátěže a zajištění ucelenosti, zjednodušení a soudržnosti;
- návrh standardizovaných vzorů národních plánů a dvouletých zpráv o pokroku;
- pokyny ohledně regionální spolupráce vycházející ze stávajících osvědčených postupů a struktur;
- seznam ukazatelů a metod pro tyto společné klíčové ukazatele, (referenční) scénáře a prognózy;

3.2 Obecný výhled zahrnující:

- dialogy mezi členskými státy a Komisí a interinstitucionální výroční dialog o zprávách týkajících se stavu energetické unie; a
- podrobný kalendář pro tyto činnosti;

3.3 A úzce spolupracovala s členskými státy, evropskými orgány a dalšími příslušnými zúčastněnými stranami v zájmu dosažení výše uvedených cílů.